

Motion till riksdagen 2019/20:2747

av Tina Acketoft m.fl. (L)

Rena hav

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att havet är en stor resurs som måste nyttjas långsiktigt hållbart genom en ansvarsfull förvaltning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om internationellt samarbete för att rädda världens hav och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fisket måste hållas inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur miljövänligt fiske bör premieras och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer forskning om och utveckling av selektiva och mer miljövänliga fiskeredskap och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklingsarbetet för fisket och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydlig märkning för konsumenten och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konkreta åtgärder för att begränsa spridningen av plast och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att den svenska havskusten återkommande städas från skräp och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka stranderosion och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Haven är jordens hjärta och lungor. Ett myller av liv under ytan är en förutsättning för allas vår näring och luft. Välmående hav är också en förutsättning för att lösa ödesfrågor som världsfattigdomen och klimathotet. Dessvärre hotas världshaven av nedskräpning samtidigt som fiskbestånd hotas av alltför aggressivt fiske. Ska haven kunna fungera som betydande förnybara resurser måste de nyttjas långsiktigt och hållbart genom en ansvarsfull förvaltning. Lyckas detta är haven även en förutsättning för tillväxt och jobb: Många viktiga näringar, som sjöfart, fiske, turism och energiutvinning, gör anspråk på havet. Det är därför avgörande att olika intressen noggrant vägs mot varandra med hänsyn till havet och dess ekosystem.

Inom ramen för januariavtalet har Liberalerna enats med Centerpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet om ett antal åtgärder för att utveckla det hållbara fisket. I denna motion lägger vi fram våra utgångspunkter för vad som behöver göras utöver det som genomförs som en följd av januariavtalet.

För att rädda haven krävs internationellt samarbete. Liberalerna välkomnar olika internationella initiativ, till exempel FN:s havskonferens, som lyfter frågan om situationen för världens hav. Det är positivt att olika stater presenterat en rad frivilliga åtaganden för att förbättra situationen för världens hav. Det handlar till exempel om att minska utsläppen i haven, att tillsammans få bort plast och annat skräp och säkerställa att fisket bedrivs på ett hållbart och långsiktigt sätt.

Ett annat viktigt inslag i det miljöpolitiska arbetet är att säkra dricksvattenförsörjningen. Därför krävs det insatser för att minska utsläpp och miljöpåverkan i våra hav och vattendrag. Användningen av handelsgödsel måste minska då det bidrar till övergödning av våra vatten. Liberalerna har länge förordat en läckageskatt för jordbruket. Vidare är miljöövervakningen av våra hav och vattendrag en central del av miljöarbetet.

Fisk är ett näringsrikt livsmedel. Klimatpåverkan från vildfångad fisk beror av fångstmetoderna. För odlad fisk har fångsten av foderfisken i sin tur stor klimatpåverkan. Även annan miljöpåverkan som övergödning och syrefria bottenar har fått stora konsekvenser för fiskbestånd och fiske, inte minst i Östersjön. Därutöver handlar fisket självklart om att fiska på ett långsiktigt och hållbart sätt som innebär att olika fiskarter inte utrotas. Fisket måste hålla sig inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål.

Miljövänligt fiske bör premieras genom en högre tilldelning av fiskekvoter. Miljökraven som bör ställas bör till exempel omfatta vilken typ av bränsle och redskap som används vid fisket. Vidare behövs mer forskning och utveckling av selektiva och mer miljövänliga fiskeredskap.

Regelverket för yrkesfisket är till stor del styrt av EU:s gemensamma fiskeripolitik, och det är av stor vikt att Sverige är en stark röst för att driva på för ett långsiktigt och hållbart fiske. Vi kan också göra mycket på nationell nivå för att anpassa regelverket så att det stödjer ett långsiktigt miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart småskaligt kustnära yrkesfiske. Det är viktigt att det skapas en bra samarbetsmodell för dialog mellan fiskerinäringen, politiker, forskare och myndigheter. Yrkesfisket är en hårt reglerad verksamhet och det är nödvändigt att regeringen och myndigheter effektivt driver regelförenklingsarbetet inom sektorn. Det kustnära småskaliga yrkesfisket har stor betydelse för många orter längs Sveriges kuster. Det har betydelse för sysselsättningen bland annat i form av kringverksamhet kopplat till fisket och för

utvecklingen av besöksnäringen. Lokal mat har en allt större betydelse som turistattraktion.

Det är viktigt att konsumenten kan bidra till ett mer hållbart fiske och vattenbruk genom att göra medvetna val vid köp av fisk och skaldjur. Vi välkomnar tydlig och enkel märkning, som visar att fisket sker på ett hållbart sätt vad gäller fiskbestånd och klimatpåverkan.

Haven håller på att förvandlas till stora soptippar. Det marina skräpet vållar stor skada på fåglar, fiskar och däggdjur. Plast bryts ned till mikroplast som tar sig in i näringskedjan, vilket är skadligt för människor, djur och natur. Även konstgräsplaner är idag en väsentlig källa till mikroplaster bland annat i havet. Liberalerna vill att konkreta åtgärder vidtas på kommunal nivå för att begränsa spridningen av plast från bland annat konstgräsplaner. Vidare anser vi att den svenska havskusten återkommande bör städas från skräp såsom plast, vilket bör leda till renare stränder men också gröna enkla jobb. Stranderosion leder till att stränder försvinner ut i havet. Situationen längs de sydsvenska kusterna är på sina ställen kritisk. Allt tyder på att situationen kommer att förvärras bland annat på grund av hårdare väderlek som följer med klimatförändringarna. Viktiga naturvärden liksom turistintressen och rekreationsområden riskerar att gå förlorade. För människor som bor i riskområden kan det innebära en personlig tragedi då hus och egendom försvinner ut i havet. Staten måste ta ett ökat ansvar för att bekämpa stranderosionen. Det behövs en aktiv kustpolitik som bygger på forskning och kunskap och på samverkan mellan de berörda kommunerna liksom med statliga aktörer.

Många näringar, såsom sjöfart, fiske, turism och energiutvinning, gör anspråk på havet. Det är avgörande att hänsyn tas till havet och dess ekosystem och att olika intressen noggrant vägs mot varandra. Det är nödvändigt att den statliga havsplaneringen kommer på plats så skyndsamt som möjligt och att den kopplas samman med den kommunala planeringen av kustvattnet.

De havsområden som är allra värdefullast för den biologiska mångfalden behöver ha ett starkt skydd. Liberalerna anser att ytterligare åtgärder behövs för att ge områden skydd i form av marina reservat.

Tina Acketoft (L)

Johan Pehrson (L)

Lina Nordquist (L)

Christer Nylander (L)

Allan Widman (L)

Maria Nilsson (L)

Gulan Avcı (L)

Mats Persson (L)